

ÅTERKALLELSEPLAN

Biodlaren ska ha rutiner som utformats för att effektivt hantera incidenter och potentiella nödlägen som kan påverka livsmedelssäkerhet, lagenlighet eller kvalitet samt ha effektiva rutiner i bruk för tillbakadragande och återkallande av honungsprodukter.

Situationer när det kan bli aktuellt att genomföra en återkallelse, där livsmedelssäkerheten hos honungsprodukten kan ifrågasättas, är t.ex.:

- Honungsprodukten har kontaminerats av mikroorganismer;
  - från orent vatten, sköljning/tvättning av produkt
  - dålig handhygien vid hantering; skattning/slungning/tappning av honungsprodukt
  - dåliga hanteringsrutiner med kontaminering från omgivningen som följd
  - smutsigt förpackningsmaterial
  - korskontaminering från andra produkter, t.ex. vid lagring, transport
- Honungsprodukten har kontaminerats av främmande material, t.ex. glas i förpackningen
- Honungsprodukten har kontaminerats av kemiska substanser;
  - För höga resthalter av bekämpningsmedel/läkemedel
  - För höga halter av tungmetaller,
  - Andra kemiska substanser som kontaminerat produkten.

Återkallelse kan också bli aktuellt om allvarliga kvalitetsproblem uppstår på en levererad honungsprodukt eller vid fel i leverans.

Ansvarig för beslut och genomförande av återkallelse

Beslut om återkallelse tas i första hand av verksamhetsledare och om denne ej är tillgänglig av ansvarig driftsledare eller annan utsedd person.

.....

Namn ansvarig

.....

Telefon

.....

Namn ställföreträdare

.....

Telefon

RUTINER I SAMBAND MED ÅTERKALLELSE

- Stoppa omgående samtliga utleveranser av aktuell honungsprodukt från lager och avbryt all skattning som eventuellt fortgår.
- Gör avspärrningar på lager och vid behov i bigård.
- Gör en lista över vilka leveranser; kvantitet, datum, kund, som måste återkallas.
- Meddela kund/-er/ och/eller försäljningsorganisation att honungsprodukt ska återkallas – ange orsak samt var tydlig med honungsproduktens identitet/ märkning samt utlevererad kvantitet.
- Meddela certifieringsorgan att återkallelse av honungsprodukt gjorts.
- Meddela tillsynsmyndighet- "miljö och hälsa"- att återkallelse gjorts samt orsak till återkallelse.
- Kontakta alla kunder – även de som inte fått leverans av aktuell honungsprodukt – och informera om situationen, samt vilka åtgärder som vidtagits.
- Om leverans gjorts genom försäljningsorganisation – samarbeta om behov av konsumentinformation och pressreleaser. Ge information om vilka honungsprodukter som berörs och ge detaljerade anvisningar om identitet och vilka åtgärder som vidtagits.
- När återkallad honungsprodukt kommit tillbaka till biodlaren, ska partiet tydligt märkas och hanteras på ett sätt så att det inte kan förväxlas.
- Gör en avstämning mot utlevererad mängd.
- Rådgör med aktuell myndighet om behov av eventuell kompletterande provtagning samt hur återtagna honungsprodukter ska tas om hand/destrueras.
- Om det finns referensprov på utgående leveranspartier så skall provet testas/undersökas för motsvarande orsak som återkallelseärendet.
- Vid behov kontakta branschorganisation för samråd om ytterligare åtgärder bör vidtas.
- Samtidigt som de omedelbara åtgärderna vidtas bör även utrustning och utrymmen där honungsprodukten hanteras och lagras, noggrant göras rent för att undvika att en eventuell smitta uppföras och sprids vidare.
- Slutligen ska det göras korrigerande åtgärder, eventuellt efter en intern utredning, och återställande av affärsverksamheten

FÖRBEREDANDE ÅTGÄRDER

- Biodlaren ska informera och förbereda personal med denna skriftliga vägledning och gå igenom de rutiner som ska gälla vid en återkallelse.
- Det ska finnas en uppdaterad lista med kontaktuppgifter för nyckelfunktioner, t.ex., kontaktperson på försäljningsorganisation, kunder, certifieringsorgan, tillsynsmyndighet.
- Det är också viktigt att tänka igenom vilka externa organ som kan ge nödvändiga råd och stöd, t.ex. specialistlaboratorier, tillsynsmyndigheter samt juridisk expertis.
- Det ska också finnas en dokumenterad rutin i bruk för rapportering av incidenter.